

HARTOLA
OLEMATTOMAN KOKENEET -TAPAAMINEN
9.-10.9.2023

Paikalla olivat seuraavat Neuvostoliitossa opiskelleet henkilöt:

Anna-Maija, Päivi, Kirsi, Kirsti, Soili, Liisa, Matti S, Matti L, Juhani, Timo, Pentti V ja Pentti S

Tilaisuus oli rento ja niin on myös tämä tekstikin.

Aloitettiin klo 14:00 lounaalla, vapaata jutustelua riitti ja kuulumisia vaihdettiin.

Klo 15:30 aloitettiin keskustelu aiheesta Muistojenkeruu -projekti

VeNeOy:n puolesta K. Vikki kertoi, että VeNeOy:n hallitus on suunnittelemassa lokakuun -23 alkuun käyntiä Kansan Arkistoon. Kun saadaan enemmän tietoa, kuinka Kansan Arkisto tulee käsittelemään materiaalia, voimme informoida jäsenistöä enemmän. Meitä kiinnostaa, minkälaisia rajoituksia voimme asettaa omalle materiaalillemme – kuka saa käsiinsä, kuinka kauan voi suojata materiaalin ja muista ehdoista.

K. Vikki kannusti jokaista olemaan yhteydessä entisiin suomalaisiin opiskelukavereihin. Kyselykaavaketta voi jakaa muistojenkeruun helpottamiseksi. Kyselykaavake löytyy sekä Pentti Straniukselta että allekirjoittaneelta. VeNeOy:n sivuilla on myös tietoa muistojenkeruusta. Levitetään sanaa eteenpäin aiheesta, kun on käyty Kansan Arkistossa kuulemassa ja opiskelemassa lisää arkistoinnista.

Jos entinen NI:ssa opiskellut ei halua itse kirjoittaa opinnoistaan ja ajastaan NI:ssa, voitaisiin hyödyntää haastattelua. Tämä vaatii kuitenkin aikaa, ja matkustamista, materiaalin purkua ja tallentamista. Lupa käyttöön tarvitaan, jne. Varoja yhdistyksellämme ei ole, joten kuka mahtaisi haluta tätä tehdä, jää harkintaan. Jos varoja kuitenkin on saatavilla, niin se muuttaa tilannetta. Raha-hakemuksia voi ja saa jättää.

Aleksi Mainio johtaa Kansallisarkiston tutkimushanketta Suomalaisten kohtaloita Venäjällä 1917-1964. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun.

Muistelujen positiivista näkökulmaa painotettiin nimenomaan siinä valossa, että mitä tietoa tämä voi tuoda tutkijoille. Joillakin meistä oli enemmän positiivista kuin negatiivista kerrottavaa, toisilla päinvastoin. Toisille ajanjakso oli hyvä ja antoisa, toiset katuvat lähtöään opintoihin Neuvostoliittoon.

Pentti Stranius avasi omaa työtään, kirjahanketta Olemattoman kokeneet.

Stranius on halunnut tuoda esiin tavallisen opiskelijan elämää Neuvostoliitossa, ja minkälaisista lähtökohdista kukin on. Ilahduttavaa on se, että kukin kirjoittaja on mukana omalla nimellään tässä projektissa. Neuvostoliitossa opiskelleiden-muistot (=nauhahaastattelut) on jo purettu kaseteilta ja digitoitu (Laura Rontu) ja haastateltavat ovat itse saaneet lukea ja korjata purettuakin tekstiä. Itse kirjoitetut muistelmat ovat sellaisenaan myös tallessa VeNeOy:ssa. Yhteensä tarinoita on n. 20 henkilöltä, enemmistönä naiset. Myös OLEMATTOMAN KOKENEET-kirjaan tulevat haastatteluotteet vielä tarkistetaan.

Teemoina kirjassa ovat olleet kokonaisuudet:

- miksi lähdin opiskelemaan NI:oon
- arki NI:ssa – eläminen, opinnot
- plussat ja miinukset

- kansainvälisyys ja sen merkitys opiskelijalle
- valmistuminen ja sen jälkeinen elämä, ammattitaito
- elämä Suomeen palaamisen jälkeen, työllistyminen
- suhtautuminen Venäjään ja venäläisiin, kuten myös venäläisyyteen, kieleen ja sen merkitykseen elämässä juuri nyt

Keskusteltiin siitä, mikä merkitys on ollut näillä opinnoilla kunkin elämään. Keskusteltiin mahdollisesta vastikkeellisuuden kokemuksesta, kuten myös yhteisöllisyydestä. Mainittiin sydämen asia kokonaisuudessa. Moni koki ammattiylpeyttä saatuaan opinnot tehtyä ja diplomin käteen. Nostalgiaakin keskusteltiin.

Ammattisanaston käyttö ja sen taitaminen koettiin erittäin vahvasti NI:ssa opintojen jälkeisessä elämässä ja tämä koski monia aloja, joista mainittiin Hartolassa olleiden keskuudessa esim.:

- urheilu, fysiologia ja biologia
  - gastronomia
  - matematiikka, fysiikka
  - lääketiede
  - rakennusala, tuotantoteknologia
  - viranomaiskieli, hallintokieli
  - ulkomaankauppa, liiketalous
  - toimituksellinen kieli, elokuva-ala
- jne. jne. jne.

Tulkkausten ja käännösten apuna suuri merkitys on ollut oman erikoissanaston osaaminen.

Vapaa keskustelu ja muistelu jatkui saunassa ja iltanuotiolla makkarointa paistelllessa sekä muuta murkinaa syödessä, nyttikestiperiaatteella.

Sunnuntain aamupalan jälkeen keskusteltiin vielä aiheesta miten elämä kantoi opintojen jälkeen, kuinka työllistyminen sujui itse kullakin ja mikä on tilanne nyt, tänä päivänä, ja kuinka Ukrainan sota on vaikuttanut itse kuhunkin ja omiin suhteisiin Venäjällä.

Huoneet luovutettiin klo 12:00, ja osa osallistujista lähti kotimatalle, varsinkin pitkän matkan takaa tulleet, osa jäi vielä kahvittelemaan ja syömään illan nyttäreiltä jääneitä eväitä.

Hartolan alkusyksyn puitteet ovat olleet meille hyvin suotuisat, ja Gasthausin isäntäväki hyvin palveluultista ja osaavaa. Kiitos Hartola, nähdään taas!

Muistiinpanot: Kirsti V